

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 frt.
 Félévre 2 frt.
 Negyedévre 1 frt.
 Megjelenik a lap hetenkint
 vasárnap, egy íven.
 A lap szellemi részét illető
 közlemények a szerkesztő-
 séghez, a pénzügyi közlemények
 a kiadó-hivatalhoz külden-
 dők.

Szentesi Lap.

Vegyes tartalmu hetiközlöny.

Hirdetési árak:
 A három hasábra terjedő
 petitorsórt egyszerű hirdetés
 néli 18 kr., a két hasábosért
 12 kr., az egy hasábosért
 6 kr. számítatik.
 A „Nyílt-tér”-ben a három
 hasábos petitorsórigtatásdíja
 15 kr. o. é.
 Bélyegdíj minden egyes be-
 igtatásnál 30 kr.
 Bérmentetlen levelek nem
 fogadtatnak el.

Előfizetési fölhívás

„SZENTESI LAP”

hatodikévfolyamának negyedik évfolyamára.

Midőn es alkalommal t. olvasó-közönségünk becses figyelmét a végett hívjuk föl, hogy lapunkat nemes törekvéseiben, föladatának megoldhatóságában elősegíteni becses közreműködésükkel, támogatásukkal továbbra is sziveskedjenek: talán kötelességet teljesítünk, ha, mint e pályán új emberek, néhány vonásban kifejezést adunk az irányoknak, a törekvéseknek, melyek a „Szentesi Lap” szerkesztésénél elfogóválni szándékoznak.

Élünk első sorban az, hogy pártoskodástól ment, higgyük, minden elfogultságon fölülemelkedett álláspontunknál fogva a közbizalmat, s tágabb körű pártfogást megszerezésük, s ezt — az által, hogy lapunkban nemcsak jó, de egy hasznos, szükséges barátot lesz egyetlen törekvésünk folytonosan adni — egyszerűen számunkra biztosítjuk is.

Lapunk tartalmát illetőleg, városunk közügyei mellett, főleg az ipar és gazdasági érdekek azok, melyeknek szolgálni akarunk; mert egyebet eltekintve, — realis irány felő hajló lelkünkben, — e két utóbbi tételt már természetesen, s helyzetünkben hivatásánál fogva is olyannak tekintjük; melyek fejlődésében, haladásában nemzeti messziásunk rejlik, s e tekintetben föladatunknak tekintjük egy sugárszálat juttatni nemzeti ébredésünk ohajtva várt hajnához!

Általában homoly irányu, ismeretterjesztő cikkek mellett, — helyi és vegyes rovatainkra gondot fordítva, — tárunkban nemes élvezetet nyújtó, kellemes olvasmányt fogunk folytonosan adni. — Minden esetben olvasó-közönségünk anyagi, szellemi, kellő támogatása az egyetlen alap, melyen igéretünket bevéltethatjuk, s ügyünknek célja felé a kellő és biztos lövészt megadhatjuk!

A szerkesztőség.

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre 4 frt.
 Félévre 2 frt.
 Negyedévre 1 frt.

A kiadó-hivatal.

Szentes gazdálkodó közönségéhez.

Sok szó fér el e kérdés mellett, melynek érdekében egyet-mást elmondani épen nem látok fölöslegesnek, dacára annak, hogy egész kerek kiadásban áll előttem képe ama valóságnak, hogy: sok szó repült már hiában a pusztba légbe, és sokan húzódtak már félre a tettvágy nemes teréről, azon sovány meggyőződéssel gazdagítva a tapasztalatok örökké épülő tárházát, — hogy még hamar volt, még várni kell; mert az emberek még nem keltek föl, hogy seregestől vehessék körül az oltárt, mely mögött, — a jobb sors fejében — üdvösséget hirdető apostol áll. Ez így volt mindenkor, s így fog maradni mindenha. De azért a buzgalom fáradhatlan emberei, soha nem riadtak vissza, s a sokszoros küzdelemben megtanulták, hogy aki valamely eszme keresztülvitele érdekében küzd, sorsa sokban hasonló a szerencse vadászéhoz, ki ma talál, holnap nem lel; de e körülmény mindazonáltal egy esőppet sem aggasztja, mert tudja, hogy a sors-tól függ minden, mely ma kinyitja, holnap összeszorítja ökleit. — S így van azután, hogy az emberek bármely téren mozogjanak, ezerszeres kudarc után is, újra és újra fognak küzdeni. S ez azon körülmény, mely többszörös ismétlések után is szót emelni bátorít, azon kérdés mellett, mely részint e lap hasábjain, részint közös érdekek sugalta gyülekezésekben kifejezést adott egy „Szentesi gazdasági egyesület” szükségének. — Alig van szükség, hogy egy ily egyet fontosságát, előnyeit nemzetgazdaságtani elvekre fektetett érvekkel támogassam. Ma, midőn bármilyen természetű előnyök ön- vagy közhaszonra való érdemleges kizsákmányolhatása csakis az erők összesítésétől tétetik függővé, mindenki fölbirja fogni a társulás szükségességét. S hogy a

földmivelőnek épen úgy, mint az iparos vagy a tudomány embereinek vannak olyan érdekei, melyeket csakis társulás által lehet érvényre juttatni: azt a kornak erőszakkal ránk oktroyált igényei maholnap kézzelfoghatólag éreztetik velünk.

Hogy az értelem töletelhető értékben kamatoztathassa meg a természet által adott kincseket, hogy ez által a közvagyon becsét teljes mértékre emeljük; szükség, hogy a nemzettest minden egyes munkás-tagja ott keresse és találja föl hatáskörét, hol értelemmel párosult munkáját a legcélszerűbben értékesítheti. E jelzett okból tért kell teremtenünk, hol társadalmi rétegeink minden osztálya cselekvési szakmájában, az élethivatásához szükséges anyagot összegyűjtheti, s a közös odaadás hatása alatt simult értelem segítségével azt ön- és közjóra föl is dolgozassa.

E tekintetben bátran és joggal el merem mondani, hogy nemcsak városunkban, de általánosan nemzetünkben a társulási szellem nem helyes irányban mozog; mert, míg katolikus egyletek, itt jobb, balféle klubok, más természetű szórakozási helyek alakultak és alakulnak nagy számban még ma is, a malomlati politizálás, időt és legdrágább munkaerőt elfecsérlő pártoskodásra, a község lakosainak egymás elleni torzalkodására, hogy bizonyos eszméket, melyek most itt, majd amott nem találtak sympathiára, egyleti összetartás messze kiterjedő láncolatainál fogva, talán hivatástól annál könnyebben lehessen elejteni; mondom, míg ilyen emberi gyarlóságok számára halom számra emelgetnek minden magasabb célnélküli templomok: addig nincs időnk, nem jut eszünkbe elmaradottságunk által kockáztatott életérdekeinknek lámpát gyújtani, melynek világa mellett megtalálja mindenki az őt megillető helyet, s megtalálja a háládatos munkakört, hol az így egyes kezekben megosztott erők egy testté tömörülése csodákat képes mivelti.

Azt hiszem, hogy földmivelőre nézve az őt, — minden mást eltekintve — saját érdekeinél fogva is, leginkább megillető hely, csakis egy „Gazdasági egyesület”-ben található föl!

Az alkalom most itt van! Tömörüljünk tehát; tegyük össze vállainkat az alakulóban levő „Szentesi gazdasági egyesület” mellett! Szentesen, e csaknem kizárólag földmiveléssel foglalkozó városban nem mindennapi szerep várokozik e téren reánk.

Dobjuk le valahára ama szegyenletes vádat vállainkról, hogy ezen osztályt, melynek kicsinyben-nagyban mi földmivelők vagyunk tagjai: nem érdeklí saját érdeke.

Mindnyáján tudjuk, hogy a gazdálkodás téren eddig üzőt primitív gyakorlat, régi elavult rendszer, nem képes továbbra nézve szolgáltatunkba hajtani azon előnyöket, melyeket a kor igényei megkövetelnek. A társulás van hivatva a közönségesen érzett számtalan bajt orvosolni, a gazdasági tudományt a maga érdemleges színvonalára emelni. — Régi és bezonyított igazság uraim! hogy valamely nép annyit ér, amennyit tud, amennyire képes, mert a tudomány, képességi erő oly talaj, melyen a boldogság és szabadság irigylett virága tenyész!

Az eszme meg van adva. Szentesen egy gazdasági egyesületre szükség van, s nem hiszem, hogy ez eszme keresztülvitele Szentes gazdáközönségének közönyösségén szenvedjen hajótörést!

Egy földmivelő.

Küldöttségi jelentés

a Szentes városában építendő megyeház költségeinek fedezése tárgyában. *)

A megye székhelyének kijelölése iránt fölmerült ügy tovább fejlesztésével — a mult 1875.

*) Kéziratként fogva egész terjedelmében adjuk e jelentést. Szerk.

évi december hó 15-ről 350. sz. a kelt határozatával — megbizva lévén, ez ügyben való működésünkről szóló jelentésünket van szerencsénk előterjeszteni:

Az építeni szándékolt megyeház helyéül Szentes város közönsége által első ízben kijelölt földterület nem lévén a célnak teljesen megfelelő, nevezett város közönsége egy alkalmasb tér kijelölése iránt kerestetett meg, mely megkeresés folytán a város közönsége az újabb területet kijelölte, s annak térrajzát, f. évi június hó 6-ról 86. sz. a kelt jelentésével beterjesztette.

Mi a tettes megye közönségétől nyert megbízatásunkhoz képest — a Szentes város közönsége által újabban kijelölt földterület véve alapul, — az építeni szándékolt megyeház tervrajzát és költségvetését, a megyei mérnöki hivatal által elkészítettük, mely munkálatokat, a Szentes város közönsége által újabban kimutatott házhely térrajzával együtt ide mellékelve, van szerencsénk tisztelettel beterjeszteni.

Ezen munkálatok szerint tervezett ház a Szentes város közönsége által megajánlott építkezési anyagok értékének leszámítása után 72,338 ft. 49 krba kerülne, s az ekként emelendő épületben a megyei központi hivatalok számára szükségelt összes helyiségek biztosítva lennének.

Ezek után tehát azon kérdés merül föl, vajjon az építkezési költségek mi módon lennének födözhetőek.

E kérdésre ismétljük a mult 1875. évi december hó 15-én és folytatva tartott közgyűlésre beterjesztett jelentésünkben foglalt azon véleményünket: hogy legcélszerűbb lenne, ha a megyének Hódmezővásárhelyen lévő épületei eladatainak, s az ez uton befolyó összeg fordítatnék az építkezési költségek fedezésére.

Ezen véleményünkhöz most pótlólag még azon javaslatunkat adjuk, hogy a megye alapítványi pénzei is — melyek összes értékben 44,990 ft. 50 krba rugnak — visszatérítés föltételek mellett, — az építkezési költségek részbeni fedezésére fordíthatók lennének.

Ami a székhely kijelölésének kérdését illeti, erre nézve van szerencsénk a következőket előterjeszteni:

Már az időben, midőn a közigazgatási reformok életbe léptetésének szüksége a törvényhozás körében kimondatott, s többek között — a megyei törvényhatóságokra nézve — a területi szabályozás eszméje megpendítetett, mondjuk már akkor, átlátta Csongrád megye közönsége, hogy úgy az országos, mint a törvényhatósági közigazgatás terén rövid időn bekövetkező nagy változásokkal szemben, a megyei székhely kérdésének tárgyalását és megoldását súlyos felelősség terhe nélkül — tovább nem halaszthatja.

Meg is indítottak ez irányban a tárgyalások, melyeknek eredményeképp a tettes megye törvényhatósági bizottsága mult 1875. évi december hó 15-én tartott közgyűlésen 350. sz. a hozott határozatában kimondá: hogy bekövetkező változás esetén — a határozatban fölsorolt több fontos okoknál fogva, székhelyül Szentes várost kívánja kijelöletni.

A hozott határozatra vonatkozó jelentés — mely másolatban ide mellékeltek, s melyben a határozat indokai kellőképp fölfejtve valának, ugyanazon szám alatt, a bizottsági közgyűlésből a nagyméltóságú magyar királyi belügyminis-teriumhoz fölterjesztetett, de az arra keletkezett határozat fölsőbb helyről még nem közöltetett.

Azon jelentés fölterjesztése óta, már a közigazgatás átalakítását és javítását célzó több oly törvények alkottattak, mint például a közigazgatási bizottságról szóló 1876. évi VI. t. c. és a közadók kezeléséről szóló 1876. évi XV. t. c. — melyeknek életbeléptetése alkalmával, a jelen

viszonyok között fölmerülő gyakorlati nehézségek, csupán a székhely kérdésének végleges megoldása után, és ebből kifolyólag teendő különféle intézkedések által lennének elháríthatók.

Véleményünk szerint tehát a nagyműltu m. kir. belügyminisztérium — hivatkozással mult 1875. évi december hó 15-ől 350. sz. a. kelt fölterjesztésünkre, — újlag fölkérendő lenne: hogy a tettes megye közönségének idézett szám alatt, a megyei székhely kijelölése tárgyában hozott határozatát jóváhagyja, s erre vonatkozó elhatározását közölje méltóztassék.

Tisztelettel lévén Szegváron 1876. sept. 16-án. A tekintetes közgyűlésnek

Stammer Sándor, s. k., biz. elnök.
Cicatricis Pál, s. k.

Megyei közgyűlés.

Főispán úr ő méltósága, a közönség lelkes eljenzése közben, elnöki székrét elfoglalván, a közgyűlést következő beszéddel nyitotta meg:

„Mión a mai napon egybehívott, rendes őszi közgyűlést ezennel megnyitottam jelenem ki, szives örömmel üdvözölöm a bizottságnak oly szép számmal egybegyűlt tagjait; különösen hazafiai szívélyességgel üdvözölöm megyei bizottságnak azon új tagjait, akik közelebb hozott törvényeink következtében e mai nap lépték át köztörvényhatóságunk tanácskozási termének küszöbét; de ne csak ők legyenek általunk szivesen üdvözölve, hanem az egész hozzánk csatolt résznek összes polgárai is. — Legyenek meggyőződve egy egyenként, mint egész összességben, hogy mi mindannyiukat, mint közös anyáknak, a hazának fiait, meleg testvéri szeretettel fogadjuk és törvényes kívánalmak ép oly meleg pártolásra és támogatásra fognak találni nálunk is, mint a régi köztörvényhatóságban. Önöktől pedig úgy mint az ide csatolt rész összes polgáraitól biztosan elvárja megyénk közönsége és én is, hogy kipróbált hazafi áruk folytán a király iránti hűségben, a törvény tiszteletben, a közjó előmozdításában velünk együtt járólva fognak haladni, sőt versenyezni. Tisztelt közgyűlés! E mai nap korszakot képez megyénk köztörvényhatóságának életében, amennyiben ezuttal tesszük meg az első fontos lépést az 1876. évi VI. t. c. életbe léptetésére nézve, mely határozottan azt rendeli, hogy a törvényhatóságok kebelében mindenütt az említett törvény által megszabott módon és hatáskörrel közigazgatási bizottságok állítsanak föl.

Valóban fontos okai lehetnek törvényhozásunknak, hogy ezen új intézkedést törvénybe ígatta. Első meggyőződésé volt országosra azon nézet, hogy a bizottságok, úgy a mint azok fömálló törvényeink szerint össze voltak alkotva, nem felelnek meg többé a kívánalmaknak tökéletesen, és pedig nem a bizottsági tagok számának nagysága, mint inkább azon napról-napra jobban elharapódzó közönyösség miatt, mely országosra ez irányban tapasztalható.

Tagadhatlan igaz az, hogy a virilisek, úgy mint a bizottságnak szabadon választott tagjai, ott díszlenek a bizottsági tagok kinyomott névjegyzékében, és meg is jelleme a közgyűlések első napjain, főképp választások alkalmával; de, midőn száraz adminisztratív dol-

gok kerülnek előt midőn épen hivata volnának a bizottság tagjai böles tanácsaik és szerzett tapasztalataik által sulyt és irányt adni a tanácskozásoknak: akkor, ha körültekintünk a közgyűléseken, országosra azt tapasztalhatjuk: hogy a bizottsági tagok csak is távol-levéltük által tudókölnök; nem vesznek részt a közügyek elintézésében, nem ellenőrzik a tisztviselő eljárását, részt vesznek a közgyűléseken azok, kik hivataluknál fogva kötelesek jelen lenni: a tisztikar; ezek intézik a közügyeket és a mi legviszább, maguk ellenőrzik saját eljárásukat. Ezen a bajon kíván a most életbe léptetendő törvény segíteni, midőn elrendelte, hogy közigazgatási bizottságok alakítsanak, és a megye közönsége részéről választassék abba 10 tag, akik kötelesek ott megjelenni, a közügyek elintézésében részt venni és ellenőrködni.

Fontos feladat jutott osztály részül a közigazgatási bizottságnak, mert azontul, hogy ezen bizottság lesz jövőben hivata intézkedni az adóügy, közmunka, népnevelés, népiszkola, s némely katonai dolgokban, ezen kívül intézkedik még oly tárgyakban, melyek eddig kizárólag az állam hatalomnak voltak föltartva, nevezetesen a posta-, távirat- és vasutakat illetőleg fölmerülő némi ügyekben; ezeket tudva, el kell ismer-nünk, hogy megyei autonómiánk hatásköre nevezetesen bővített.

Fontos feladat jutott tehát osztály részül a közigazgatási bizottságnak; ugyanazért a legnagyobb óvatosság és lelkiismeretesség kívántatik a tagok megválasztásánál.

A bizottsági tagokat mai nap fogjuk megválasztani; s erre nézve köteleességem tartom figyelmeztetni, sőt fölkérem a bizottság tisztelt tagjait, hogy keressék föl körülből azon férfiakat, kik értelmi suly s kedvező anyagi viszonyaik által képesítve, s a közért való munka szeretettel áthatva, hivata vannak a közigazgatási bizottsági tagsággal járó kötelek teljesítésére.

Mielőtt azonban törvényeink szellemében a választást eszközözésbe vennék, hallgassuk meg alispán úr ő nagyságának a megye állapotáról teendő évrégyedes jelentését. (Folytatjuk.)

Csongrád megye

köztörvényhatósága közigazgatási területén előfordult közigazgatási viszonyokról, különösen városunkra vonatkozó alispáni jelentés.

1-ör. Az adóügyet illetőleg 1875. év végén összes adóhátralék volt 35,176 frt 29 kr.; 1. 1876. évi 1/4 évi összes adó kiadás: 121,997 frt 75 1/2 kr. összesen 157,174 frt 4 1/2 kr.; ebből befizettetett január 1-től szeptember 15-ig: 107,159 frt 90 kr. Maradt e szerint hátralékban 50,014 frt 14 1/2 kr.

Ami ezen hátralékot illeti, tekintve az idei termési viszonyokat és a meglehetősen gabna árakat: — remény-
hető, hogy e hátralék a beállott fizetési képesség folytán ez év végeig nagyobb részben letölteszhető leendő.

2-ör A lakosság egészségi állapotát illetőleg: aprilis, május, június hónapokban a közegészségi állapot folytonosan igen kedvező volt; a betegek száma igen esekély lévén, kis mennyiségben észlelt váltóláz, tüdő hurut, tüdő és mellhártya lobos eseteken kívül csak üdült kórok jöttek gyógykezelés alá. Julius és augusztus hónapokban már a közegészségi állapot nem volt oly kielégítő, mint a fönt említett hónapokban. A betegek száma szaporodott; váltóláz, gyomor- és bélhurut nagyobb mennyiségben fordult elő; hagymáz is vízkór szörványosan észleltettek.

Augusztus hó első felében a kis gyermekek között több ronsó ló toroklobos eset mutatkozott; — mely kór terjedésének megállítására a szükséges orvos rendőri intézkedések a városi főorvosi hivatalról már megtétettek; ronsó ló toroklobos eset nem jelentett be.

3-ör A tanügyet illetőleg: a 187%-ik tanév második felében, a gymnaziumi tanfolyammal egybekötött polgáriiskola 6 osztályában 127 tanuló; a városi felső leányiskola két osztályába 39 leány növendék; a városi ismétlő iskola 5 osztályába 206 iparos és kereskedő tanonc; a 4 tanyai, elemi vegyes iskolába fiú 94, leány 73, összesen 167 növendék nyert oktatást.

A felekezeti iskolákban, és pedig:

a) a ref. 5 elemi osztályban 567 fi, 498 leány; összesen 695 gyermek,

b) a rom kath. 7 osztályban 332 fi, 313 leány; összesen 695 gyermek,

c) az evang. 4 elemi osztályban 34 1/2 fi, 32 leány; összesen 66 gyermek,

d) a görög keleti elemi iskolában 70 fi, 80 leány; összesen 150 gyermek nyert oktatást. Az összes iskolába járók létszáma: 2524.

4-ör A közigazgatási ügy kezelést illetőleg: az alispáni hivataltól érkezett 359, a megyei közgyűléstől pedig 33; összesen 383. — Ezekből elintéztetett 378; elintézetlen maradt 5 ügydarab.

5-ör Közrendészeti viszonyok: f. évi ápril hó 1-től, augusztus 31-ig a személy biztonsági állapot, kielégítő volt; de a vagyoni biztonsági állapot Szentos város belterületén, két házbetöréssel párosult lopási bűnténye által zavartatott meg. — Fenti idő alatt tűz eset egy sem fordult elő. — Ongyilkosság két esetben; véletlen halál eset pedig tíz esetben fordult elő.

6-ör Állat egészségi viszonyokat illetőleg: a hasznos háziállatok között az egészségi állapot kielégítőnek jelezhető, kivéve a szarvasmarhák közt uralkodott járványos száj és körömfájást; mely betegség azonban szelid lefolyású volt.

7-ör Ami a gabona termést illeti: általában országban véve úgy őszi, mint tavaszi terményekben és takarmányokban, a mennyiséget illetőleg középszerűnek mondható; a kukorica kivételével, amennyiben a júniusi és augusztusi melegségek által a határ több részében megsült és silány lett, míg más részében középtermésűnek mondható. A buza, minőségre nézve, jónak mondható; tavaszi pedig középszerűnek. Ezen termési viszonyok mellett, tekintettel a jelenlegi búza árakat, — az adózók tartozási kötelezettségüket eléggé teljesíthetik; kivéve a szentesi határban lévő Mucsihát és Eperjes határreszek birtokosait. Ezen határreszekben f. év július havában volt fölhőszakadás által 2148 katastrális holdban lévő őszi és tavaszi vetések el lettek vízzel borítva és megsemmisítve; minek folytán az itteni földbirtokosoknak adófizetési képességük nagyrészen megsebezített, részben pedig végleg megsemmisült. Ugyanezen határreszekben, a mondott fölhőszakadással jég is esett, amely jégeső még a fölhőszakadás által okozott károkat nevelte.

Vége, nem mulaszthatom el megemlíteni, hogy a f. évi májusi fagy a vetésekre koránt sem volt oly káros hatású, mint az a fagy után látszott, amennyiben a csakis már kifejtettebb őszi buzavetések szenvedtek általa legtöbbet; a későbbiekben és a tavasziakban csak nagyon kevés kár volt tapasztalható.

TÁRGA.

A pásztor kedvese.

— Beszély. —

Irta: Sina Ferenc.

(Folytatás.)

A csendbiztos kárörvendő arccal nézett rám. Hát a birkákat hová tetted szögám? — kérdé — kuszál helyzetemen gyönyörködő tekintettel.

A bíró sajnálkozott rajtam, s pár pillanatig ke-
reste a szavakat, hogy mely oldalról tegyen kérdéseket?

— Micsoda birkákat? kérdeztem mérgesen a biz-
tost. — Azt mondom, hogy az ur nekem nem bírák,
hogy jelenleg kérdésre feleljek; azután meg azt mon-
dom, hogy ne nézessen rám úgy, mint valami tolvajra;
mert engem úgy segítjen... ingem ujját kezdtem újra
gyűrni — majd én is be fogom ám bizonyítani, hogy
igazságom van!

— Csendesen fiam, mondá komolyan, de jószágra
utaló tekintettel a bíró: itt hangos kifakadásoknak nincs
helye, most nem a kanesuka, hanem a törvény szigoru
mérlege áll előtted, melynek egyik serpenyőjén a vád,
másikán fölhozható mentéseid fognak állani, s a jó
bíró, fiam, igazságos kalnár szokott lenni. — Azon kö-
rülmény, hogy midőn Edes István juhait elveszték: nem
háltál oda haza, — szigorú vádként lép föl ellened;
de én hiszem, hogy te ezen vádat hiteles bizonyítékok
által el fogod fejedről háritani.

— Először is azon kérdésre felelj, fiam, hol háltál
azon éjsz kán, melyen Edes uram birkáit ellopták?

Világos dolog volt most már előttem, miszerint vagy
megmondom, hogy hol jártam azon éj zakán, vagy
nem leszek képes magamat menteni. Julcsa szelid, ked-
ves alakja jelent meg lelkem előtt, ő reá kellett volna
hivatkoznom, bíró elé idéztem tanúul azt, kinek szeny-
telea, jó birnevét jobban féltettem, mint két szemem
virágát. — Hogy jőjön fejemre az összes összeesküdt
vész minden terheivel. Az ilyen sorstól üldözött, ágról
szakadtak úgy sem ér föl minden becsülete sem Edes
Julcsa jó nevével, melyet most különben kénytelen vol-
nók erőszakkal kereszttől vonsozni a piacón, hol, ha
becsületről van szó, kotya-vetyére vetnek mindent. Ezi

nem fogom magam előidézni. Némán, mint egy kőso-
bor álltam a bíró előtt.

— Fiam, beszélj, ismétlé a bíró, mert hallgatásod
dal, az ellened emelt vád mellett bizonyítasz.

Agyamban megfagyott minden gondolat.

— Nem tudom magamat menteni, rebegtem halkán.

A bíró arca láng vörös lett e szóra, homloká re-
dők alá vonult, szemei szikráztak a haragtól; de ez
csak egy pillanatot tartott; a fölindulás, mint pillanat
alatt fölkerelkedett vihar gondolatként suhant tovább.
A homlok redői elsimultak, a szikrázó, fenyegető tűz
a szemekből kialudt, s e helyett veséket is átjáró szí-
gorúság foglalt helyet.

Outudatlanul hideg borzongás járta át valómat.

— Fiam, esendült meg újra a bíró hangja: tehát
beismered, hogy Edes István birkáit te loptad el?

— Nem, ezt nem tettem, erre megesküszöm isten
és emberek előtt! — feleltem nyugodtan.

— Talán nem lesz fölösleges, mondá közbe a
csendbiztos, ha e legény jelenlegi gazdáját és Edes Ist-
ván uramat behívom, kik velem együtt jöttek idáig s
reám várakoznak odakint.

A bíró nem szólt semmit. A csendbiztos kinyitá az
ajtót, s beinté a két embert.

Nem akarok hosszú lenni. Edes István uram el-
beszélte a bírónak, hogy akár száz tanút hívhat elő, kik
látták akkor este az ő tanyája körül ólalkodni. A lo-
pást könnyű volt keresztül vinni, tevé hozzá, mert az
idő alkalmas volt és a tanyába nem volt egy rossz gyer-
meken kívül csak leánya, ki mint mondja: a kutyák
mérges ugatása által figyelmeztette lett; de nem mert
kimenni a tanyából.

Reszkettem haragomban, ennyi szemtelenséget sen-
kiről nem mertem volna fölteni. Egy apa becsületül
merészi leánya nevével nyelvére venni; már magában
nagy merészség volt ellenem tanúul hívni föl leányát.

Edes István uram, mondám egykori gazdám felé
fordulva: itt elmondott beszédjéből, ami különösen le-
ányára vonatkozik, vajon meg merne-e kegyelmed arra
esküdni, hogy azt mind leánya szájából hallotta?

— Ejnye semmiházi, pattant föl Edes István: hát
te még kételkedni mersz szavaim hitelességén?

— Nem kételkedem, de mégis szeretném tudni,
ha meg merne-e kegyelmed esküdni?

— Megmernék-e? — Hát már miért ne mernék,
mikor olyan szent igazság volt minden szavam, mint
Krisztus urunk föltámadása! — Ha szükség lesz rá,
meg fog esküdni leányom is.

— Hát kegyelmed, mit bizonyít e fiú ellen? kérdé
komolyan a bíró gazdától.

— Én semmit nem tudok ellene mondani, csak
annyit, hogy az említett éjszakán nem hált a tanyámban.

— Elég ez, mondá Edes István uram.

— Es te fiam, mit szólsz mindezekre, mivel vagy
képes magadat menteni?

E pillanatban csendesen megnyílt az ajtó.

Edes István ajkán tompa kiáltás jelent meg. Mind-
nyáján az ajtó felé fordultunk. Néma, ünnepies pillanat
következett; az ajtó be lett téve; közöttünk igazságot
hirdető ajkával a béke angyala állt. Edes Julcsa lépett
a terembe. A próbálatlan gyermekleány arcán komoly
méltóság állt, arcának egy izma sem mozdult meg, mid-
dön szemé apjárak pokoli tekintetével találkozott. —
Egy pillanatra körül tekintett, azután kedves csengő
hangjával, minden föl hívás nélkül a bíró felé fordult.

— Tekintetes bíró uram! Jól tudom, hogy nem
egy leányhoz illő, amit most elkövetek; de az igazság
és emberi szeretet nem enged akkor hallgatnom, mid-
dön néhány szavam egy embernek becsületét s szóba
forgó szabadságát adhatja vissza.

— Örült leány! kiáltá vadul Edes István: érzel-
mekszolgája te! ennyire vetemedni!

— Csendesen, mondá komolyan s rendre utasi-
tólag a bíró: ki vagy te edes leányom, s mit akarsz?

— Én Edes Julcsa vagyok, s azért jelentem itt
meg, hogy tanúvallomást tegelek.

— Edes István uram leánya vagy, gyermekem?
kérdé szeliden a bíró.

— Nekem nem leányom a szerencsétlen, nyögé,
arcát két tenyerébe temetve Edes István uram.

— Beszélj leányom. Látnom, szíved sugallata kül-
dött ide. Az ember, isten és embereknek akkor tesz
legnagyobb szolgálatot, ha az igazság földéítésére mű-
ködik. Mondd el nyugodtan, amit tudsz; beszédedet meg
fogjuk hallgatni.

— Én sokat nem tudok mondani, szólt kissé re-
megő hangon a leány, de amit mondok, annak való-
sága mellett hitem is leteszem.

Fölhívás.

A szentesi gazdasági egyesület, ma délelőtt 10 órakor fogja a városháza tanácsstermében — az alapszabályok megvitatása mellett — alakuló ülését megtartani. Minél számosabb megjelenés végett föl hívjuk arra gazdálkodó közönségünk figyelmét!

Szentes, 1876. okt. 1.

A bizottság.

Helyi hírek.

— E Lap múlt számából, az ügy rovására beszerezhető sajtóhibából kimaradt, hogy a gazdasági egyesület, hol fogja tartani alakuló ülését. Kérjük e tévedést a mostani föl hívás szerint kiigazítottak tekinteni.

— Kollega. Folyó hó 5-én, mint ígérve volt, Honthy ur szerkesztése mellett „Csongrádmegyei Közöny” cím alatt egy új lap fog megjelenni városunkban. Addig is, míg e lap irányával, tartalmasságával megismerkednénk: ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— Marinkics Mihály ur, a Szegedi kir. törvényszék elnöke, hétfőn és kedden városunk vendége volt. Megtekintette illetőleg fölülvizsgáta a közelmúltban a szegedi kir. törvényszékhez csatolt, járásbírói gunknál az ügykezelést. Az egész bíróságnál, de különösen a telekkönyvi osztálynál teljes megelégedését fejezte ki a személyzet iránt. Dícsérolag nyilatkozott főleg Mihálovics János telekkönyvvezető, és Szerényi Ede, segéd könyvvezető, urakról, kiknek szakértő és ügybuzgó kezükre van bízva a telekkönyvek nagyhorderejű vezetése. Hasonló, képen teljes megelégedését és dícséretét fejezte ki Mészáros Mihály ur iránt, ki telekkönyvi iktató levéltárnok és nyilvántartó egy személyben. — Kedden este, a kaszinóban, az elnök ur tiszteletére banquet rendeztetett. Jelen volt a járásbírói összes személyzet; az ügyvédi kar fiatalabb, buzgó tagjait ott láttuk, továbbá a közigazgatás egy pár hivatalnokát. — Ez estélyt minden tekintetben sikerülnek mondhatjuk; Marinkics elnök ur kedves, modora minden foszességét kizárt. Valóban úgy éreztük magunkat, mint mikor egy szeretetreméltó házigazda vendégei vagyunk. A szokások fölkezőntések sem hiányoztak. Farkas Gedon, főjárásbíró, ur az elnökre írtotta poharát. Elnök ur pedig megköszönte az iránta tanúsított jó indulatot, s egész határozottan kijelenté hivatalos állását sosem fogja fölhasználni arra, hogy személyes érdekeket előmozdítsa; a szentesiek iránt ép oly előzékeny és pontos lesz, mint bárki iránt. Végül Kiss Zsigmond ur emelt poharát az ügyvédi kar nevében; sajtóirátát fejezte ki, hogy a h. m. vásárhelyi törvényszék fölmozdított; de egyszerű mind örömet támasztott, hogy azon törvényszékhez kapcsolattunk, melynek feje Marinkics ur. Mint monda, rövidléget a távolság miatt nem fogunk szenvedni, mert igen t. elnök ur neve elég kezeség arra nézve, hogy ügyeink ép oly gyorsan el fognak intézteni, mint Vásárhelyen. — Az est érdekességét emelte Farkas Sándor, ceglédi zenész, zenetársulata. Mint halljuk, — ha a mi gyenge állapotban lévő zenekarunkkal kedvező szerződést köthet, — vissza fog jöni társulatával együtt. Szívesen látjuk őket; legalább ismét lesz jó „bandánk.”

— Bátran leányom. Az igazság apostolának nincs oka remegni.

— Először is azt mondom, hogy juhainkat Bodor Sándor nem lopta el.

A bíró szemében a derű sajtószertű fénye csillant meg. — S mivel bírod e véleményed indokolni leányom?

— Tekintetes bíró uram, monda mindig szilárdabb hangon a leány: amit én mondtam, az nem vélemény, megrendíthetetlen hitem. S ezt merem állítani azért, mert Bodor Sándor azon éjjel, mikor juhainkat ellopták: egész éjjel nálunk volt a tanyában. S ott volt pedig azért, mert este előt még az eső elkezdett esni, azután, midőn megindult, el akart volna menni, de én nem engedtem a pogány időben.

— Oh becsúszott leány! monda kezeit összecsapva Edes István uram, kitagadlak, mindenből kitagadlak!

— Ennyivel lekiismeretemnek tartoztam, s ha kívánja a tekintetes bíró ur, meg is fogok reá bitelni.

— Légy átkozott te istentelen! Mindenből ki tagadlak!

— Jobban teszi kegyelmed, monda feddőleg a bíró: ha a féktelen harag helyett, hálával tekint leányára, kire minden apa büszke lehetne!

Ezek után engem fölmentettek minden vád alól és szabadon is bocsátottak. — Edes István uraméknál pedig szegény Julcsa dolga rosszabbul ment folytonosan, de azért a jó lélek soha nem vert ki szívéből. — Így telt el örökös huza-vonóban négy év. Mióta Julcsát szeretem, boldog nem lehettem szerelmemben soha egy percig is; mert tudtam, — monda keserű kifakadással a pászor, hogy e viszony utóbb is kuforrása lesz minden szerencsétlenségemnek.

S most elértem oda, hol minden gondolatnál a gúny éles töre járja át szívem, lelkemet, — s egy borzasztó kétség, melyben Julcsa sorsáért remegek.

— Ez tehát addigi történeted? monda és részvétellel szoritám meg kezét a legénynek.

— Urfi, ugy-e ismeri azt az urat, ki Julcsának jegyese?

— Ismerem, monda határozottan.

— Julcsát is? kérdé meglepetve a legény, mintha avatatlan kezek titkát lopták volna meg.

(Folyt. köv.)

— Csongrád egy kevés mértékben kárpótolva van az ideai roppant veszteségeiért. Gyümölcs termések az idén szép összeget hoz be nekik. Naponta 120—150 kocsi is keresztül jön a Tiszán, mely gyümölcsöt szállít Szentesre, H. m. v., Szegedre, Gyulára, sőt még Kardszagra is.

— Terményeink nagy forgalmáról tanúskodik azon eset, hogy a Tiszán f. évi augusztus 1-je óta 160 ezer mm. gabona szállított le. 1 millió 600 ezer frtot tettek ezért zsebre gazdáink. — Csak hogy az a baj, hogy tettek; nagyon sokan voltak hozzá. Ilyen összeg birtoklása mellett könnyen lehetne nevetni a világot folyását.

— Nem tudjuk, mit tettek föl a mi kedves csongrádi szomszédaink magukban; mikor kezdenek már hozzá a gát kijavításához? A keresztet túl, hol csak egy vékony gátacska is megtenné a szolgálatot, egy erős gátat húznak, s minden erejüket annak készítésére fordítják; az oly csúful megrongált kilences gátját hagyják még jobban elpusztulni. — Hibetölég a megye segélyét ohajítják igénybe venni, azért késnek a kijavítással. Legyen bármiként, mi leszünk a spekuláció áldozatai, mert azon a gáton még a madár sem járhat a télen.

— Farkas Benedek ur, főkapitány, ki tudvalevőleg sikkasztáért, hivatalos hatalommal való visszaélést, továbbá vadászatról volt vád alá helyezve és hivatalától föl függesztve, — a szegedi kir. törvényszék által, bizonyítékok elégtelensége miatt fölmentetett.

— (Beküldetett.) A közegészségügyet, a rendet, a tisztaságot mindig hangoztatták e lap hasábjai. Megengedi t. szerkesztő ur, hogy becsos lapjának egy kis teret mi is igénybe vesszük. Főutcánkon, a görög templom s Poilák-ház előtt a hetenként összegyűlt vásárosok annyit szemetet hagynak hátra, mely néhány föld trágyázására becsületesen elég volna. S e szemét elkarításáról nem gondoskodik senki. A járók-kelők orrukát kénytelenek befogni, ha utók erre visz el. Kérjük az illetőket, fordítsanak egy kevés gondot arra, hogy időnként eltávolítsassék innen e ronda szemét.

— Hasonlóképen nem tudjuk összeegyeztetni a közegészségügyet, hogy erélyes rendőrségünknek nem tűnt még szemébe, hogy a város központjától nem messze eső helyen, N. H. hidvágó üzlete tudatja már megszűrtől az emberrel, hogy siessen zsebébe kendőjéért nyulni. — Most, miután már minden ily ügyekre paragrafusaink vannak, különösen tűnik föl előttünk, hogyan lehet megengedni, hogy a naponként levágott 5—600 lúd hulladéka a város közepén egy gödörbe hullanak s hónapokon keresztül ott hagyatnak. Többek (Valóban, midőn a nagy vendéglő sarkáról erre fordul az ember, oly kellemetlen bűz ádvölzi, mintha biz a köbányai sertés-hizláló közt járna. Ajánljuk a dolog orvoslását azon t. képviselőnek figyelmébe, kik az e t. éren építeni szándékolnak csatornát fényüzési cikknek tekintették, s annak kiépítését mindenképen elleneztek. Ilyen dologra is jó volna kiterjeszteni a figyelmet. — Valjon nem válik-e szégyenre Szentes városának a szobán forgó utálatos piactér? Még egy falu sem sajnál a közönség és közegészség szempontjából néhány frtot áldozni. Szerk.)

— Szerencsétlenség. F. hó 28-án délelőtt, a piactéren Gombási Ferenc kocsija, oly szerencsétlenül ütötte el Kiss Lidiát, hogy mindkét lába eltört. Még nincs konstálva, hogy véletlenség vagy vétkes gondatlanság okozta-e a szerencsétlenséget.

— Bár mennyire is iránt mellét Füchsl Frigyes ur igazsága érzetében, a sors mégis csak csapás után csapást mér reá. Talán épen azon órában, mielőtt Pesten elbukott, — záratta be a kapitányi hivatal gőzmalomát. Oka pedig az, mert a gépész nem oklevetes.

— A megyei közigazgatási bizottság 10 tagja folyó hó 27-én tartott megyei közgyűlésen választott meg. Tagjai: Illés Lajos, Magyar Imre, Róti Ernő, Cékus Andor, Vuicsák János, Halus József, Tóth István, Kéri János, Fülöp Lajos, Kiss Zsigmond. Ime, Szentesről csak 3 bizottsági tag választott be, holott a tekintélyes többséget Szentes képviselőtestülete képezi. Es ennek egyedül mi vagyunk oka. Nem tudjuk eléggé bámulatunkat kifejezni a közönyösség fölött, melyet képviselőtestületünk ily nagy horderejű kérdésben tanusított. Mikor egy megyei irtok vagy nem tudom micsoda szolgálta választás van, mindenki siet saját meggyőződése által sugallott szavazatát illető jelöltjére adni; és ime, most, midőn ily fontos ügyben kellene befolyását érvényesíteni: határozottan visszavonul mind egyik. Szégyen, hogy Szentesről csak alig néhány bizottsági tagot láttunk ott. Vagy úgy gondolkoznak azok az illetők, hogy ezentúlra úgy sem lesz alkalma a megyei ügyekbe közvetlenül befolyni, tehát tegyék azt ami épen tetszik? Epen ezért kellett volna ott lenni, hogy, ha már az egyesektől meg van tagadva ezen jog, azon kevesek, kik az összes nevében határozhatnak, minél inkább érdekeink mellett harcoljanak. De már minden késő; elég baj, hogy már megtörtént. — Ha annyira loyális nem lett volna a közgyűlés, a legpompásabb alkalom lett volna, hogy még attól a reménytől is megfoszassanak bennünket, hogy a megye székhelye Szentes legyen. A megye egyhangúlag Szenteset ajánlotta székhelyül a kormányának. (Még kell itt jegyeznünk, hogy lapunk egyik számában tévesen jegyeztük meg, hogy Szegvár a székhely. A hivatalos lap az eddigi székhelyeket közölte. A nyomtatás előtt néhány perccel vettük a hírt, s a sietés miatt történt tévedés.)

Levelezés.

Csongrád, 1876. szept. 24.

T. szerkesztő ur! No lássa! hogy a ki a csongrádi árvíz büzhödt mocsárait levezetni, s e zálat a levegőt a dögletestől megtisztítani akarja, minő herculesi munkába kezd: Augias istállója kristálypalota abhoz képeest. Egy kis friss szellő csapott csak el fölötté, s

a mocsár rothadság tartalmával hogy föl kavardott, mi bőven hányja magából undokságait!

Ugy hiszem, meg van tehát most már győződve okaim helyességéről, melyek alapján megtagadtam ön lajja olvasóitól azt, hogy időnként a csongrádi viszonyokról értesítem. A legközelebb megjelent két csongrádi cikkben foglaltakról azonban — föl hívása folyóan — nézetemet a következőkben közlöm önnel:

A köznépek, mely azonban ur akar lenni Csongrádon, délen Söflya Antal áll azon intencióval, hogy minden jó, a mi Csongrádra száll, neki, s minden rossz, elleneinek tulajdonítsák. Ereje Csátár Zsigmond népszerűsége. Ellenükben áll az összes értelmiség, a városi tisztikarral.

Csongrádot az árviztől nem tudta megmenteni sem Csátár, sem a tisztikar; akkor egyik sem birt a néppel. A hatóság az ellene izgalomban levő nép ellen a tetteges, erőhatalmat kellelőleg nem merne alkalmazni, mert az abból származható nagyobb veszély kilitásban volt; — Csátárnak pedig népszerűsége kudarcot valott. Az árvíz pusztítása azonban minden ékeszölésnél meggyőzőbben kapacitálta magát a köznépet arról, hogy saját engedelmessége, az előljáróság elleni izgalma, s a hatóságnak ez által előidézett zsidbadsága oka minden veszedelmüknek. Kezdeté tehát a közép bizalommal fordulni az értelmiséghez s annak élén álló előljárósághoz, s a bajok orvoslását ettől várta.

Söflya Antal azonban Csátár népszerűségét látván veszélyeztetettnek, ezt újabb népszerűség vadászatra ösztökélte. Meg kell előzni mindent, volt a jelzés. Mig tehát Csongrádváros értelmisége, birtokosabbjai, tanácsa és közgyűlése a szokott törvényes formák között tanácskozott azon, hogy mennyi kölcsönt, mi módon, s minél olcsóbban eszközölhessen ki a károsultak részére: addig Csátár ur már el is járt benne. Pesten levén, a miniszterelnökhöz, s tett gyorsan sikerrel. Legaiább Csongrádra lejárva itt avval biztatta föl a népet, hogy készen a pénz, ő már kieszközölte, csak menni kell érte.

A városi hatóság azonban Csátár ur e biztatásának nem adott egészen hitelt, annyit azonban föl ismerhetett benne, hogy Csátár ur kaphatott egy kis biztatást a minisztertől; — de ő e biztatást már készpénzül adta át a köznépek, mint újra megvásárolt népszerűségének árát.

A városi előljáróság tehát működött és ment tovább a maga útján; de már az ut göröngyösebb volt, mint előbb. Minden okos ember meg volt győződve, hogy kölcsönt ugyan kaphatnak, s a kormány utján talán olcsót is, de biztosítékot minden bizonynyal adni kell. Ellenben Csátár szerint még akkor nem volt szükség. Midőn tehát a fölött kellett határozni Csongrádon, hogy az összesség vagy egyesek adják-e a biztosítékot és miként: az lett kimondva a Csátár-párt által, hogy arra nincs szükség, csak menjen a városi küldöttség a pénzért.

A küldöttség azután ment, de nem hozott pénzt, mert a miniszter kijelenté, hogy nincs alapja oly kölcsön nyújtásra, minőt Csongrád igényel, hanem szívesen lesz közbenjáró valamely pénzintézetnél, hanem ahhoz kellő bizosíték kell; gondoskodjék tehát Csongrád a biztosítékról.

A kinek van annyi fogalma a mostani pénz- és hitelviszonyokról, mint egy iskolás gyermeknek lehet, az már tudhatta, hogy a küldöttség mára eredménytel nem is térhetett vissza; de az elváltak a fölhibát abban tapintották, hogy a küldöttséget nem Csátár vezette.

Az odium tehát megvan, s ez alól Csátár kimenekülni próbát tett, maga személyesen meivén el a miniszterhez. O hathatósága sem tudott azonban többre menni, mint nála nélkül a küldöttség.

A baj megvan, tagadhatatlan, s most már az tetézi, hogy a nagyobb birtokosok, kikől a kölcsön biztosítása legesleginkább függ, de a kiket a Csátárpartú nép nem tart érdemesnek arra, hogy Csátárnak saruszijját megoldhassák, — hagyják a dolgot minden odiumával és dícsőségével s örülnének rajta, ha Csátár minden biztosíték nélküli pénzt bírna szerezni, a minek lehetetlenségéről meg vannak győződve. Maga a nép meg az előbbi biztatások után biztosíték adásról ballani sem akar.

Amidőn tehát Csátár népgyűlést hitt össze, annak célja nem lehetett más, mint magát igazolni, s minden baj okozójául az előljáróságot föl tüntetni, a kijelölni olyanul, mely már az ő jövő működése előtt is bevágta az utat. Ezt tehát tudja meg a nép, hogy ő újra megindul a kölcsön után, s ha azt lehozni nem tudja, nem ő lesz a hibás, hanem azok, akik az igazság útját görbe uton kikerülve, neki elébe vágják.

Ez tehát valóban pilátusi kézmosás volt; a mód meg, melylyel azt tevő, valóban csak demagoghoz illő.

Csátár ur, mint országgyűlési képviselő — valószínűleg tudja a törvényeket, s így azt is, hogy mai napság a községet népgyűlés nem képviselheti, s hogy a község minden ügyét annak közgyűlése, mint arra jogosított hatóság intézi illetékesen. Ezt érezte Csátár ur is, mert azért tartá szükségesnek Stammer alispán ur tanácsára hivatkozni, s ennek köszönetet szavaztatni.

Ez tehát ismét nem egyéb volt, mint népbolondítás. Elhitetni egy értelmetlen tömeggel, hogy ő, mint népgyűlés, határozni jogosult, hogy a népgyűlés az alispán tanácsára volt összehívva, s hogy határozatának irányt szerezni az általa megválasztott küldöttségnek majd a főispán élére fog állni.

Mert szűr alatt meg volt Csátár ur maga is győződve, hogy az alispán nemcsak hogy nem tanácsolta neki a népgyűlést, sőt, ha szóba jött volna ez, valószínűleg figyelmeztette őt arra, hogy annak összehívását és megtartását a polgármesternek kötelessége lesz megakadályozni; meg lehet győződve Csátár ur arról is, hogy a főispán egy törvénytelenül összejött gyűléseknek semmis határozatát elismerni nem fogja, hanem

küldöttsége élére magát le nem alacsonyítja, hanem kívánni fogja, hogy Csongrád törvényes képviselője menesszen hozzá küldöttséget.

De ha ezt tudta Csátár ur, miért négygyűlésezett hát? Mert ő a nép embere, s az előtt igazolni kell magát, hogy nem ő az oka, ha a főispán nem áll a küldöttség élére, s ha a nép küldöttsége szinte pénz nélkül tér haza, mely esetben ő személyesen nyakába akasztja a koldustársnyát, s bejárja az országot alalmazásért.

Nézetem tehát az, hogy az r. l. cikke azt célozza, hogy a csongrádi elvakultak szemét folyvissza, s Csátár urat figyelmeztessék, hogy a kölesön ügyének legnagyobb akadályát az ő népszerűségének föltétele, s minden árva megmentése, a miben az y—y féle válasz írója oly nagyon látszik buzgolkodni.

Csongrádon, 1876. sept. 25.

V e g y e s e k.

— Érdekes vendége volt fővárosunknak héten: a brazíliai császárné. Férjét, a császárt, már üdvözölték Pest falai. Valamint akkor ő, úgy, most neje a legnagyobb dícsőréttel halmozta el fővárosunkat. Micsit halogatott az egyetemi templomban; volt a várban, a svábhelyen, a Margitszigeten, városligetben, több nyilvános helyen. Tervben volt, hogy Gödöllőre is kimegy királynéknak látogatására; de ez elmaradt.

— A kir. tábla megerősítette a pestvidéki törvényszéknek azt a határozatát, melyszerint Csátár, országgyűlési képviselő ellen a képviselőház kiadási engedélye után igazítás, okirathamítás és család miatt az elővizsgálat megindítandó.

— Lőcsén, f. hó 23-án derekasan havazott. A Kárpátok már fehér ornaikkal meredeznek ég felé.

— A svájci gabnapiacokról. A gabnakereskedés a múlt héten kedvező hangulatban nyílt meg. Finom magyar busáért szívesen megadták a jegyzett árakat; jobbbrendű azonban nehezen kelt el. A behozatal magyar búzából meglehetősen jelentékeny, s állítólag nagy szállítmányokat várnak még. Az utolsó vásárok igen nyugodtan folytak le, mire különösen a marseillei (Franciaország) alacsonyabb árjegyzés volt befolyással. Finom oroszországi búzát is vettek keveset a múlt héten. Egészen véve azonban némi tartózkodást lehet észrevenni a piacon, mert a szükséglet egyelőre fedezve van. Zab, sulyos, fehér jeles minőségű, könnyen eladható. Árpában és rozsban nehézkes a forgalom. Sept. 23-iki árak: elsőrendű magyar buza 31 $\frac{1}{4}$ frank (12 ft. 50 kr.), középminőségű 28 $\frac{1}{2}$ –30, oláhországi 24–26; zab 21 $\frac{1}{2}$ –22; árpa 23–25; rozs 22–23; kukorica 18–19 $\frac{1}{2}$ frank; mind ez m. mázsánként vémentesen.

— F. hó 26. pesti gabnaárak: Eladatott buza: 200 m. 11 ft. 60, 200 m. 11 ft. 42 $\frac{1}{2}$ kron, 400 m. 11 ft. 50 kron stb. — Kukorica: 2000 m. 6 ft. 40, 500 m. 6 ft. 35 kron. Zab: 200 m. 6 ft. 886, 350 m. 6 ft. 70 kron.

— Orosz „humanizmus.” Turn Szeverinből írják, hogy ott újból 100 orosz utazott át Szerbiába, midőn ezek közül keztől nem akart tovább utazni, az ottani orosz consul parancsára elfogattak és föbbe lö-

vettek (!) Ugyanezen consul, erőszak fölhasználásával fenyegetődött, midőn az összetóduló nép kegyelemért esedezett a két szerencsétlen orosz számára. — A román kormány, hír szerint, vizsgálatot rendelt el. — Tehát az orosz kormány egy hivatalos közege föbbe lövet két oroszt azért, mert nem akart harcolni menni a szerb királyságért. Gyönyörűen illusztrálja ez is az orosz semlegességet. És Európa még mindig tétlenül nézi az orosz szemtelenséget; várja, hogy minél jobban harra készen legyen, s annál nehezebben tudjon vele elbánni!

Értesítések. Tóth Józsefnek Kajánon lévő tanyaföldje hasznóberbe kiadó, — értekezhetni III. t. 39. számú házábanál. — Sréter Ferencnek az alsó réten 10 hold földje hasznóberbe kiadó; a Búsérben egy kazal buzasaalmája eladó. — Granicz Pálnak Kistőkén torhos laposán van egyik tanyával 36 hold, a másik tanyával 25 hold földje hasznóberbe kiadó. — Ifj. Nyiri József lapistói — alsóréti — szt. lászlói első földjei feles munkálatba, vagy pedig több évekre hasznóberbe kiadandó; az alsó réten török, polyva és szalmája van eladó. — Pásztor Jánosnak az alsó réten 5 hold réti földje van dinya alá kiadó. — Szalai József tanító I. t. 335. sz. házábanál f. szent Mihály napjától szent György napig, egy szoba és egy kamra van kiadó; értekezhetni ugyanott. — Török Sándornak zalotai 10 hold, alsóréti 6 hold földje 3 évre kiadó. — Szánthó Jánosnak az alsó réten 5 részlet vízmentes földje, kedvező föltételek mellett, eladó. I. t. 10. sz. — Sarkadi-Nagy Ferencnek II. t. 146. sz. háza, nagytökei 84 hold, Kistőkén 166 hold földje kedvező föltétel mellett, eladó. — Berényi Imrénének fertői tanyáján 500 kéve gyékénye van eladó, ugyanannak alsó réten lévő földjén lábán lévő gyékénye van eladó. — Nagyságos Leob Máttyás urnak kistőkei járandósága 3 évre — kiadó. — Horváth Imrénének Fábriában 21 hold szántó földje eladó; értekezni lehet a helyszínen. — Piti Józsefnek I. t. 45. sz. háza, és kajányi 40 hold, földje eladó, vagy 3 évre kiadó. — Tancik Józsefnek nagy nyomási első oszt. házi földje szabad kézből eladó. — Sarkadi-Nagy Mihálynak búséri 25 hold földje feles munkálatra, vagy hasznóberbe kiadó. — Győri Antalnak királysági 35 hold tanyaföldje tanyai épületekkel együtt, eladó, vagy 3 évre bérbe kiadó. — Veres Sándornak I. t. 523. sz. háza eladó. — Özv. Bazsó Sámuelinének I. t. 151. sz. háza eladó. — Gránic János örökösének III. t. 444. sz. háza kedvező föltételek mellett eladó. — Szényei Andrásnak I. t. 66. sz. háza eladó, vagy bérbe kiadó. — Magyar Józsefnek szentlászlói I-ső oszt. földje, és a tiszai ártere eladó. — Nagy Istvánnak III. t. 576. sz. háza eladó, tökei két fertály földje pedig hasznóberbe kiadó. — Tót Bálint örökösöknek alsóréti két részlet földjük eladó. — Vas Mihály II. t. 579. sz. ai. lakosnak, a tiszai komp járónál lévő 4 részlet ártere eladó. Lakos Jánosnak I. t. 150. sz. háza kedvező föltételek mellett eladó. — Fuzskó Mihálynak I. t. 608. sz. háza eladó. — Ifj. Vanka Jánosnak II. t. 564. sz. háza eladó. — Öreg Nemes János örökösének pankotai halomnál lévő 12 hold földjük eladó, alkut lehet tenni II. t. 422. sz. a. — Dükány Ferencnek I. t. 48. sz. háza kedvező föltételek mellett eladó. — Kovács Bá-

lint örökösének egy fertály lapistói földje hasznóberbe adó. Értekezhetni Onodi Sándor ügyvédnél. — Dudás Szabó János I. t. 216. sz. háza a vekepartron 700 nsz. szőlője eladó. — Bazsó Ferenc I. t. 151. sz. ai. lakosnak zalotai 8 hold földje eladó. — Özv. Somogyi István és Somogyi István II. t. közös házuk eladó, alkut tehetni Somogyi Istvánnal Derekegyházán. — Horváth Bálint III. t. 36. sz. házábanál egy külön lakás szt. Mihálytól több időre hasznóberbe kiadó. — A rom. kath. egyházi adóhátralékosok értesítettek, miszerint egyházi adóhátralékaikat, mindenki haladéktalanul lefizesse, mert a záloghordás minden naponként folytatatik, mi által okozandó költségeket mindeuiki magának tulajdonítsa. — Tancos Sándor I. t. 134. sz. háza és Teesea 25 hold tanyaföldje kedvező föltételek mellett eladó. Bazsó Sándor kistőkei 20 hold földje eladó. — Pásztor Józsefnek királysági járandósági 17 hold földje 2 évre hasznóberbe, vagy feles munkára kiadó. — Bugyi Mihálynak III. t. 32. számú háza szabódkézből eladó. — Csurai Ferenc kurecaparti házábanál 10 kas méhe, akár vágni, akár magnak, való van eladó. — Pete Jánosnak Királyságon két fertály tanyaföldje 3 évre hasznóberbe kiadó.

Irodalom.

A „Magyarország és a Nagyvilág” című szépirodalmi hetilap a következő változatos tartalommal jelent meg: Szöveg: Gr. Mikó Imre. — Grün Anastáz: A gyűfű. A híd. Száz évvel a könyvben. (Költemények.) (Csukássy József és Revicki Gyula.) — A változatos kedvéért! Vig bezély. (Lanka Gusztáv.) — Hires szerelmes párok (F.) — Gladstone a grecnoschi meeting. — A tizenkét hónap. IX. Szeptember. — Irodalmi levelek. — Grün Anastáz. — Tárcalevél: Vidéken. III. Temesvári sété (Porzó.) — Utazás a holdba. Pfaul Haus esodolatos kalandjai. Poe Edgar. (Folyt. köv.) — Színházak. (Nemő.) — Különfélék. — Sakkfeladv. — Szerejtény. — Rajzok: Gr. Mikó Imre. — Romeó és Julia. — Faust és Gretchen. — A Mikó Imre gr. által alapított múzeum Kolozsvárt. — Mikó Imre kastélya, felső Újvárt. — Grün Anastáz. — Gladstone a grecnoschi meeting.

Az „Uj Idők” című közkeveltségű hetilap (divattárcával) nyolcadik évnegyedére szeptember 1-én elűzetési fölváltást. E már eléggé ismert, válogatott tartalom lapról elég legyen csak annyit mondanunk, hogy ez évi 39-ik számának tartalma ismét több érdekes cikket hoz, a többi közt folytatásul Lang Henrikől „A dogma és a modern viáguélet” cím alatt; Lanka Gusztáv egy eredeti romancát; K. Tóth Kálmántól „Egy randkivüli nő keleten” című rajzot; a „Revue des deux mondes” után „Byron és Schelley” című cikket; Jedina Lipót „Afrikai uti-rajzából,” s. a. t. — A borítékon mulattató rovatok, sakk-talány, betűrejtvény (a megfejtők számára hármas jutalommal) s. a. t. Elűzetési ára e kedvelt hetilapnak évnegyedre 2 ft 10 kr., félve 4 ft, egész évre 8 ft. — Szerkesztője: Benedek Aladár; kiadóhivatala: Budapest, papvölgö-utca 3. földszint jobbra.

Szerkesztői üzenetek.

Lenthe Kálmánnak. Próza-féle dolgozatokat szívesebben vennénk.

y—y. Csongrád. Későn is jött, mint láthatja ön, de meg a dolgot, már fontosságánál fogva sem adhatnánk gondos kidolgozás nélkül. Ön maga is be fogja látni igazságunkat. Különböző válaszát a tárgyra vonatkozólag elvárjuk.

r. l. urnak. Ön épen azon álláspontot roszalja fölünk, melyet mi önk előnyére nyújtottunk. Illetékelen hang soha nem a támadottat, de igen is a támadó fogja kompromittálni. Szeretjük hiúni, hogy ön meg ven győződve igazságunkról.

Főmunkatárs: **Kovács Pál.** Felelős szerkesztő: **Sima Ferenc.**

H I R D E T É S E K.

Figyelmeztetés!

Az új kataszteri munkálatok fölvizsgálata befejeztetvén, azok az 1875. évi VII. t. c. értelmében 8 nap alatt a kataszteri bizottság hivatalos helyiségében megtekinthetés végett Hutiray Lajos és Purjesz Náthán urak vezetése alatt ki vannak téve.

Fölvihatik ennél fogva minden birtokos, hogy azokat — saját érdekében — megtekinthe, hogy a netaláni sérelmei ellen a törvény által megszabott további 15 napi határidő alatt, vagyis **f. október hó 23-áig** felszólamlását a község elöljáróságánál szóval vagy írásban beadhassa, illetőleg bejelenthesse; mert ezen záros határidő után benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak, s a késedelemből vagy muladékoságból rájuk következhető károkat önön maguknak tulajdonítsák, miután az később orvosolható nem lesz.

Kelt Szentesen, szeptember 29.

Kristó-Nagy István, polgármester.

Budapest, — Rimassombat,
Deák Ferenc-utca 5. — gömöri Iparbank házában.

BAUM JÓZSEF
férfi ruharaktára.

A bel- és külföld legnagyobb cégeivel való összeköttetésem által ama kellemes helyzetben vagyok, hogy minden versenyt megállhatok. — Egy egész őszi öltöny, kitűnő jó és tartós szövetből csak **22 ft. legfinomabb 30 frtig.**

Más ruhadarabok ugyanezen árszintyban.

Megrendelések mérték szerint 24 óra alatt eszközöltetnek. — Vidéki megrendelések utánvétel mellett a mérték beküldése után posta fordultával. Választott holmik kicséréltetnek.

335/1876 **Arverési hirdetés.**

A szentesi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnak 335/1875 számú végzése folytán közhírré tétetik, hogy Özg. Égető Sándornak, Molnár Sándor és neje Égető Juliánna elleni perben, a bíróság lefoglalt s a szentesi 9121. számú íjken jegyzett 938. hrsz. alatt 300 frtra becsült 325 nsz. 61 udvarterű ház, miután az első árverésen el nem adatott, a második határnapon, vagyis 1876. évi október hó 9-én, d. e. 9 órakor, a szentesi kir. járásbíró hivatalos helyiségében becsáron alól is el fog árvereztetni.

Szentes, 1876. szeptember hó 4-én.

Aigner Imre, bír. végrehajtó.

EGY SESSIO

tanyaföld — épületekkel együtt — igen kedvező feltételek mellett, örök áron eladó; bővebben értekezhetni **Cicatricis Pállal.**

REINIGER JAKAB, hites ügyvéd,

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, miszerint **ügyvédi irodáját**

Szentesen, Fuchs József urnak I. t. 231. sz. a. házában f. évi okt. hó első napján megnyitandja.

Ismétlő-iskolai értesítés.

Az iskolaszéki elnökség meghagyásából alulírott ism. iskolai igazgató értesíti Szentes város kereskedő és iparos osztályát, hogy **az ismétlő-iskolákban a tanítás október 1-én veszi kezdetét.** — Ennél fogva fölvihattak, miszerint tanoncaikat október 1-én d. u. 2 órára beiratás végett minél számosabban küldjék föl. Beiratási helyiség: a rom. kath. egyház iskolai helyisége.

Kelt Szentesen, 1876. szeptember 22-én.

Zod János, mint az ism. isk. igazgatója.

Hirdetés.

Szentes város tulajdonát képező községi házi összes hivatalos szobáknak, valamint a járásbírói hivatalnak külsőleg leendő kimezseltetése tárgyában tartandó újabb árlejtés határidejéül folyó évi október hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája tüzetvén ki, a vállalkozni kívánók — a mondott időben és napon — a mérnöki hivatalos helyiségben leendő megjelenésre ezennel meghivatnak.

Szentesen, 1876. szeptember hó 28.

Honthy László, h. tanácsnok.

Hirdetés.

Szentes város hivatalos helyiségei fűtéséhez az 1876 $\frac{6}{7}$. évre 25 öl kemény tűzfának beszerzése nyilvános árlejtés és sártajánlat után Szentesen, f. évi október hó 9-én délelőtti 10 órakor fog a tanácssteremben megtartatni.

Mire az árlejtésni kívánók elegendő bánatpénzzel ellátva, a mondott időre meghivatnak.

Az árlejtési föltételek alul írottal addig is megtekinthetők.

Kelt Szentesen, 1876. szeptember 27.

Győri József, tanácsnok.